

عنوان مقاله:

درک عناصر ترسیمی نقوش سفال های دوره ی مس سنگی انتقالی مرکز فلات ایران بر مبنای یافته های محوطه ی چشمه علی

محل انتشار:

دوفصلنامه جستارهای باستانشناسی ایران پیش از اسلام، دوره 6، شماره 2 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

حمید رضا قربانی - گروه باستان شناسی، دانشکده حفاظت و مرمت، دانشگاه هنر اصفهان، اصفهان، ایران.

ثمینه نعمتی گیو - گروه آموزشی باستان شناسی، دانشکده ی هنر دانشگاه بیرجند

علی زارعی - دانشیار گروه باستان شناسی، دانشکده هنر، دانشگاه بیرجند

خلاصه مقاله:

هماهنگی و انسجام اجزای تشکیل دهنده در یک اثر هنری از اصول مهم و شناخته شده است. استفاده درست و ارتباط صحیح بین اجزا و شیوه ی ارائه ی آن ها باعث ثبات و تعادل می شود که در دید نخست جلوه می نماید. سامان بخشی عناصر بصری در هر اثر هنری کلیتی وحدت یافته را در مقابل دیدگان بیننده قرار می دهد. شمال ایران مرکزی در دوره ی انتقال به مس سنگی (۴۳۰۰-۵۲۰۰ ق.م) شاهد بروز سفال هایی با ویژگی های تصویری و ساختاری جدید و متمایز از دوره های قبل بود. سفال های منقوش چشمه علی (۴۶۰۰-۵۲۰۰ ق.م) به دلیل ظرافت در ساخت، کیفیت پخت مناسب، فراوانی و خلق نقوش جدید قابل توجه بوده است. هدف اصلی پژوهش حاضر با توجه به نکات ذکر شده در خصوص سفال های منقوش چشم علی، تجزیه و تحلیل ترکیب بندی سفال های منقوش هندسی و جانوری چشمه علی درباره ی بررسی و تحلیل عوامل موثر بر حفظ تعادل و نظم بصری است. این پژوهش به این سوال که کدام عامل موجب نظم بخشیدن به عناصر بصری و حفظ ثبات و تعادل در ترکیب بندی سفال های منقوش هندسی و جانوری چشمه علی شده، پاسخ داده است. روش تحقیق به صورت کیفی، غیراحتمالاتی با توجه به هدف پژوهش شیوه ی گردآوری اطلاعات از طریق مشاهده و استفاده از اسناد و مدارک است. نتایج نشان گر آن است که در سفال های چشمه علی مهم ترین عامل وحدت بصری است و کیفیت خطوط در کنار نقوش اصلی و نقوش مکمل باعث حفظ تعادل و نظم بخشی بصری در ترکیب بندی سفال های منقوش هندسی و جانوری چشمه علی گردیده است.

کلمات کلیدی:

عناصر ترسیمی، نقوش سفالی، مس سنگی انتقالی، محوطه ی چشمه علی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1610601>

